

CURSUS LEER VISSSEN

met de vaste hengel

Cursus deel 1

Sessie 1: Eerste kennismaking met het vissen

De eerste sessie van de cursus 'Leer vissen met de vaste hengel' bestaat uit het opdoen van de eerste ervaring van de praktijk van het vissen. Al doende leren de kinderen de beginselen van het vissen met de vaste hengel. De kinderen die alleen dit deel van de cursus volgen moeten in ieder geval wel alle basisinformatie over het vissen krijgen.

Deze eerste sessie is het programma, dat ook bij een **visles op de basisschool** wordt aangeboden. Het is een uitstekende kennismakingsworkshop voor kinderen die het vissen eens willen proberen.

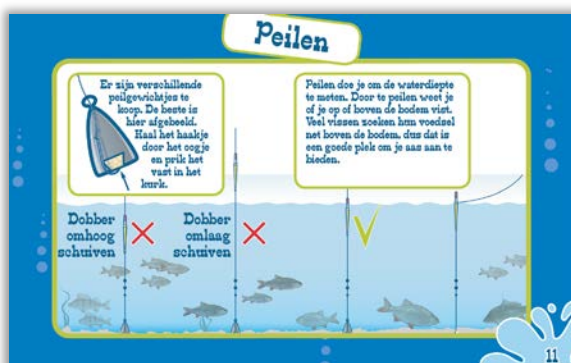
Programma

1. Uurtje vissen

Bij een eerste sessie is het belangrijk om even te starten met een korte kennismaking. Daarna krijgen alle kinderen het boekje 'leer vissen met de vaste hengel'. Net als de andere twee sessies, begint deze eerste sessie vervolgens met een uurtje vissen. Omdat een deel van de kinderen dit nu voor het eerst gaat doen, zorg je ervoor dat er voor alle kinderen een kant-en-klaar opgetuigde hengel en een emmertje voer klaar staat.

Voordat er kan worden gevist moet de basis natuurlijk wel even worden doorgenomen, namelijk:

- hoe houd je een hengel vast?
- Hoe ziet het vistuig eruit?
- hoe en waarom moet je peilen?
- hoe leg je in?
- hoe en hoeveel moet je voeren?
- hoe doe je het aas (we vissen met maden) aan de haak?
- wanneer heb je beet en wanneer tik je aan?
- hoe land en onthaak je een vis? (dit altijd begeleiden!)
- hoe zet je een vis netjes terug?

2. Workshop vis onthaken

Na de eerste uitwisseling van ervaringen kun je met de workshop 'hoe onthaak je een vis?' de kinderen meer handigheid bijbrengen in het onthaken van vis. Gebruik hiervoor het [werkblad leren onthaken](#) en het [werkblad aantikken en onthaken](#).

3. Nabespreken en ervaringen uitwisselen

Aan het eind van de eerste sessie is het natuurlijk leuk wanneer de kinderen ervaringen kunnen uitwisselen. Laat hierbij de kinderen zoveel mogelijk zelf aan het woord, maar zorg er wel voor dat de hiervoor genoemde onderwerpen aan de orde komen, plus de ervaringen bij het drillen, landen, onthaken en terugzetten van de vis. Vertel zelf wat meer over hoe je dat op een goede manier doet: de volgende keer moeten ze het eigenlijk zelf kunnen!

Geef alle kinderen aan het eind van de sessie het boekje '**Leer vissen met de vaste hengel**' mee en vraag ze dit boekje **goed door te lezen**. De volgende keer kunnen ze hier vragen over stellen. Laat de kinderen duidelijk weten (geef ze ook een briefje met een duidelijke link naar de website van de vereniging) hoe ze eenvoudig de **gratis online jeugdvergunning** van de vereniging kunnen **downloaden en uitprinten** en vertel waar en waarmee ze hiermee kunnen vissen. In het boekje 'Leer vissen met de vaste hengel' staat uitgebreider uitgelegd welke regels en visdocumenten er zijn.

Maak een duidelijke afspraak met de kinderen om de volgende keer (week) terug te komen. Geef ze bij voorkeur een uitnodiging mee met locatie en tijd.

Sessie 2: De hengel

De tweede sessie van de cursus 'Leer vissen met de vaste hengel' gaat wat dieper in op de materialen en de hengeltechniek.

Programma

1. Uurtje vissen

Ook deze sessie begint met een uurtje vissen. Maar eerst moet de hengel worden opgetuigd. Voor alle kinderen ligt een emmertje voer, een telescoophengel en een kant-en-klaar tuigje klaar.

Als alle kinderen met behulp van de vrijwilligers hun hengel hebben opgetuigd, vat je even kort samen hoe je dat doet. Vraag de kinderen nu eerst of ze het boekje 'Leer vissen met de vaste hengel' hebben doorgelezen en of ze nog vragen hebben. Vertel hierbij nog even kort wat er bij de vorige sessie is besproken. Dan kan er worden gevist. Help de kinderen waar nodig bij het onthaken van een gevangen vis, maar kijk in ieder geval even mee en geef tips. Na het uurtje vissen kunnen de kinderen nu zelf hun hengel aftuigen.

2. Workshop tuigje maken

Vervolgens kun je samen met de kinderen een tuigje maken. Vooral het zelf kunnen aanzetten van een haak is natuurlijk van belang! Volg hiervoor de instructies op pagina 6 en 7 van het boekje 'Leer vissen met de vaste hengel'. Je kunt deze workshop in een clubhuis doen, maar bij mooi weer ook gewoon bij het water, bijvoorbeeld aan een picknicktafel of op een kleed.

3. Nabespreken en ervaringen uitwisselen

Tot slot vat je het geleerde nog even kort samen. De kinderen mogen hun zelfgemaakte tuigje mee naar huis nemen.

In principe kunnen de kinderen nu zelfstandig vissen, maar ze moeten natuurlijk vooral nog veel praktijkervaring op doen. Je kunt er daarom voor kiezen om nog een derde sessie aan te bieden. Maak hiervoor weer een duidelijke afspraak met de kinderen om de volgende keer terug te komen. Geef ze bij voorkeur een uitnodiging mee met locatie en tijd.

Sessie 3 (optioneel): Het vissen en de vissen

Tijdens een derde sessie kun je wat dieper in gaan op de vissen zelf. Je kunt hier zaken behandelen als 'hoe ziet een vis eruit en hoe herken ik een vis?' en bijvoorbeeld de biologie van brasem en blankvoorn. Maak hierbij gebruik van het boekje 'Leer vissen met de vaste hengel'.

Programma

1. Uurtje vissen

Opnieuw begint deze sessie met een uurtje vissen. De kinderen kunnen nu eerst zelf de hengel optuigen en eventueel een voertje maken. Voor alle kinderen ligt een emmertje met voeringrediënten, een telescoophengel en een kant-en-klaar tuigje klaar. Vertel vervolgens nog even kort wat er bij de vorige sessie is besproken en geef de kinderen nog even de gelegenheid om vooraf dingen te vragen. Dan kan er worden gevestigd.

Omdat deze sessie over de vissen gaat, zorg je ervoor dat er een emmer of teil met water klaar staat om de gevangen vissen in te bewaren. Eventueel kun je er vooraf al wat kleinere vissen in doen (het liefst verschillende soorten).

De kinderen kunnen na afloop zelf hun hengel aftuigen.

2. Workshop vis herkennen

De vissen in de teil kunnen nu worden bekeken. Volg hiervoor de instructies op het [werkblad visherkenning](#). Je kunt hierbij gebruik maken van de 'zoekkaart vissen' uit het 'Jeugdpakket zoetwatervissen' van Sportvisserij Nederland.

Het is daarbij natuurlijk ook leuk als je wat meer over de vissoorten en hun leefwijze kunt vertellen. Je kunt hiervoor pagina 14 en 15 van het boekje 'leer vissen met de vaste hengel' gebruiken, maar ook je kennis uit het Jeugdpakket zoetwatervissen en andere literatuur over zoetwatervissen. Het is leuk als je de kids allemaal een Jeugdpakket kunt meegeven om zich thuis verder te verdiepen in de biologie van vissen. Kinderen die een visles hebben gevolgd, hebben dit pakket al gekregen.

Tot slot vat je het geleerde nog even kort samen en kun je de derde sessie afronden. Je kunt ervoor kiezen om de kids die de cursus hebben gevolgd een diploma en bijvoorbeeld een (kortings)bon voor de aanschaf van een starterskit te geven. Het mooiste is om elk kind een gratis hengel met enkele kant-en-klare tuigjes te geven, of een complete starterskit met lijn, dobbers, haakjes en knijpgewichtjes. Ook kun je informatie over andere jeugdactiviteiten van de hengelsportvereniging uitdelen.

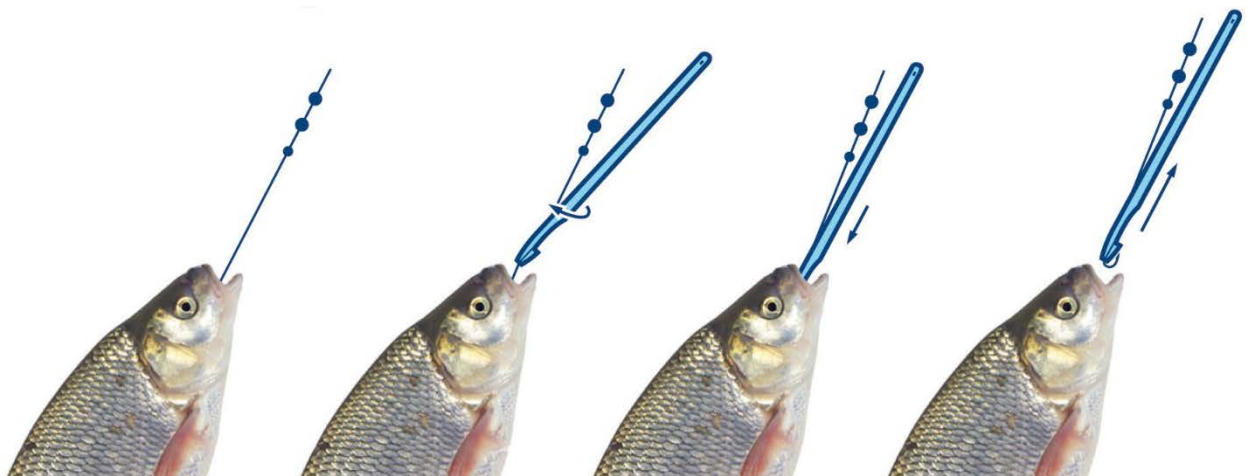
1. WERKBLAD LEREN ONTHAKEN

Tijdens het vissen komt het onthaken van de vis uiteraard aan bod aan de waterkant wanneer er vis gevangen wordt. Maar voordat de kinderen zelfstandig gaan vissen, leren ze ook de techniek van het onthaken met behulp van een kunstvis, die je zelf vooraf prepareert.

Benodigheden per kind en begeleider:

- geprepareerde kunstvis (shad)
- onderlijn met haakje maat 14 of 16
- plastic hakensteker (+ keycord)

1. Laat de kinderen jouw kunstvis zien.
2. Laat de kinderen zien hoe een vis gehaakt kan zijn (diep, ondiep).
3. Leg uit wat te doen bij een:
 - te diep geslikte haak (lijn afknippen, terugzetten)
 - ondiep geslikte haak (onthaken m.b.v. hakensteker)
 - in de lip gehaakte vis (bij voorkeur onthaken m.b.v. hakensteker)
4. Laat de kinderen zelf oefenen met elk een eigen 'in de lip gehaakte' kunstvis (shad).
5. Zorg dat ieder kind het minimaal een keertje goed heeft gedaan.

2. WERKBLAD AANTIKKEN EN ONTHAKEN

Benodigheden per kind en begeleider:

- hakensteker (+ keycord)
- landingsnet (1 per begeleider)

1. Beet! Wacht vooral niet te lang met aantikken. Gaat de dobber ineens geheel onder of wordt hij tot meer dan de helft uit het water geduwd (opsteker) of gaat hij ineens naar opzij, dan kort en stevig aantikken, zonder ineens de hele hengel met lijn en vis en al uit het water te zwiepen.

2. Als een kleine vis moe is dan kun je deze aan de hengel uit het water tillen. Grote vissen worden met behulp van een landingsnet op de kant gebracht.

*Als je een vis vangt, pak hem dan altijd voorzichtig beet met **natte handen**. Zo voorkom je beschadigingen van de **slijm**laag. Deze laag ligt over de schubben en beschermt de vis tegen bacteriën en parasieten.*

3. Pak de vis met een natte hand en onthaak hem met de andere hand met behulp van een hakensteker. Is de vis te groot om met één hand te kunnen vastpakken, laat hem dan in/op het natte landingsnet liggen.

4. Zit de haak te diep, dan direct de lijn dicht bij de bek afknippen.

5. Eventueel een foto maken (een leuk aandenken!) en daarna de vis netjes terugzetten.

6. De vis wordt na de vangst direct teruggezet of voor het bekijken zo kort mogelijk in een ruime witte emmer of speciekuip met voldoende water bewaard.

7. Leer de kinderen om geen leefnet te gebruiken.

3. VISHERKENNING

Het herkennen van vissen is natuurlijk het leukst aan de waterkant met echte, liefst zelf gevangen vissen. Maar om vissen goed te kunnen herkennen is het goed om vooraf eerst eens goed te kijken waaraan je vissen het best kunt herkennen.

1. Vraag de kinderen eerst eens hoe 'een vis' er eigenlijk uit ziet.
2. Met behulp van de afbeelding 'voorbeeldvis en bekstanden' (achterop de zoekkaart VISSEN te vinden) kun je met de kinderen kort de belangrijkste uiterlijke kenmerken (vinnen, bek en schubben) doornemen.
3. Zeker waar vissen op het eerste gezicht behoorlijk op elkaar kunnen lijken, zijn bijvoorbeeld de bekstand en de plaats van de vinnen een manier om een ruisvoorn van een blankvoorn te onderscheiden.
4. Gebruik de 'zoekkaart vissen' na het vissen om met de kinderen bijzondere vangsten (andere vissoorten dan brasem of blankvoorn) te determineren. Deze bijzondere vangsten kun je tijdens het vissen in een grote teil (zorg voor voldoende verversing van het water!) verzamelen. Het leukst en duidelijkst is het om de kleinere vissen na afloop te bekijken in een aquarium.

